

Урбана носталгија Ивана Бркљачића

Седмартовски концерт на Коларцу био је један од ретких концерата редовне сезоне Симфонијског оркестра РТС на коме је премијерно одсвирана и једна композиција домаћег аутора млађег од 40 година. Додуше, све ређе се на репертоарима наших оркестара може наћи домаћа музика уопште, а савремена остварења и премијере се могу чути скоро искључиво на БЕМУС-у (поруџбина), док је Међународна трибина композитора, београдски фестивал савремене музике, последњих година исувише сиромашна да може да плати оркестарски концерт.

Београдска филхармонија, годинама у нејасном односу према савременој домаћој музици, или поручује ново дело од наших композитора који живе и раде у иностранству, или, пак, од трећеразредних домаћих музичара, а некада чувени циклус „Музика вива“ Трећег програма Радио-Београда замро је када и средства која је РТС укинуо сматрајући овакве концерте антрирекламом за своју широку конзументску популацију која „треба да (не) зна све“.

Дакле, 7. марта су се, најзад, звезде осмежнуле једном младом српском композитору чији је концерт за клавир чекао пуних десет година на своју јавну премијеру. Пијаниста Александар Шандоров и Симфонијски оркестар РТС под управом Бојана Суђића маестрално су, пред препуном салом Коларца, а уз симфоније Бетовена и Шостаковича, одсвирали и клавирски концерт „ГГ!“ Ивана Бркљачића. Композитор је у међувремену, док је чекао прилику да се

Био је то сусрет на генерацијском нивоу уметника рођених шездесетих и седамдесетих година прошлог века (Бркљачића, Шандорова, Суђића и барем половине чланова оркестра), одраслих и формираних у тадашњем урбаном духу, духу који се могао пратити све до средине деведесетих када је дефинитивно угушен клеронационалистичким звучним гадостима новокомпоноване „уметничке“ музике која се још увек ваља српским константиновским позорницама

НОВА ДЕЛА ДОМАЋИХ КОМПОЗИТОРА

Зорица Премаиће

ово његово (дипломско) дело јавно изведе, на београдском Факултету музичке уметности и магистрирао и докторирао и сада је доцент на Катедри за музичку теорију.

Прво и пре свега треба посебно похвалити солисту, оркестар и диригента који су са великим поштовањем и преданошћу припремили ову партитуру која их је, сва је прилика, и уметнички дотакла и инспирисала. Био је то сусрет на генерацијском нивоу уметника рођених шездесетих и седамдесетих година прошлог века (Бркљачића, Шандорова, Суђића и барем половине чланова оркестра), одраслих и формираних у тадашњем урбаном духу, духу који се могао пратити све до средине деведесетих када је дефинитивно угушен клеронационалистичким звучним гадостима новокомпоноване „уметничке“ музике која се још увек ваља српским константиновским позорницама.

Дакле, Бркљачићева партитура била је баш „ТО!“: декадентна, носталгично-цинична, енергична утопијска слика онога што је већ нестало: духа великог града и младог интелектуалца и ствараоца усред његове инспиришуће атмосфере. Данас то дело пуно позитивних вибрација, аутоироничних самоцитата, миксова са цезом и са рокерским рифовима, пуно инсинуација на музику 20. века које се Бркљачић тада био наслушао, данас то дело узбуђује и узнемирава и наша сећања и наш осећај за грубу и директну лепоту у којој се, као неким чудом, крију најделикатније нијансе београдског грађанског духа.

Попунило је неку неоткривену пукотину у слушању која нас је жуљала и чију смо празнину открили тек када је била испуњена снажним фразама клавир уз брзи пулс оркестра. Тако нам уметност и говори где смо затурили себе и како да се у њој поново препознамо.

Петнаестак минута енергичне тешкометалне клавирско-оркестарске грмљавине било је прекинуто два пута: цететовским соло-каденцама (заправо цез-солима) у којима су се клавир и оркестар на час „помирили“ тек толико да нам мало буде и удобно у нашим флеш-бековима који су се стално ројили око музике. Такви клавирски концерти ретки су у нашој новијој музици и стога још драгоценији (Куленовићев „Boogie“ и „Mundus sensibilis“ Ане Михајловић) јер су истински одраз и бескомпромисни одслик времена у којем су настали, времена које нас је газило својим теретом празнине, агресивног немара и примитивне незаинтересованости.

Бркљачићева музика пролазила је те 2002. године када је написана, поред многих ствари и сакупила је њихову лепоту која нас је, десет година касније, окрзнула својом аутентичношћу. Један мали интервал секунде у дубоком регистру клавир, ритам од 9/16, решетање пулса, фрагменти музике које је историја почела да заборавља, прогутана музика, музика од комадића музике... и феноменални Александар Шандоров, пијаниста умакао из светова класике и рока да би могао да освоји тих неколико битних тонова који су чекали у дну ове партитуре да их открије неко ко чује баш све.

